

Till Kulturrådets styrelse:

Musiken i utredningsträsket

Det är med en kombination av tillfredställelse och bestörtning vi läser Kulturrådets budgetförslag för 2008-2010. Tillfredställelse, då arbetet med att förbättra villkoren för frilansande teater- och danskonstnärer stadigt går vidare. Bestörtning, därför att det fria musiklivet helt lyser med sin frånvaro i resonemangen, sånär som på att nämnas i bisatser, t.ex. i ett avsnitt som rubricerats ”Ökade resurser till fria dans och teatergrupper”. Här förekommer ordet musik när själva anslaget som ska förstärkas namnges, eftersom detta anslag faktiskt heter ”bidrag till vissa teater- dans- och musikändamål”.

Musiken har hamnat i utredningsträsket; två stora utredningar har presenterats de senaste åren och båda lagts till handlingarna utan åtgärder. En tredje utredning, om de fria musikgrupperna, hinns enligt uppgift från Kulturrådet, inte med i år. Ändå har mycket varit samstämmigt i de två utredningar som nu tigs ihjäl: Infrastrukturen för det fria musiklivet och den nya musiken måste stärkas. Satsningar på regionala centra och förstärkning av de fria arrangörernas och de fria gruppernas situation framhålls som centrala.

Den enda effekt av utredningarna man kan se är att 3% dras från länsmusiken (Orkesterutredningen) men att inget tyder på att pengarna kommer att stanna i musiklivet. Dock får länsmusikens orkestrar samma bidrag som förra året, Dessutom påpekade Orkesterutredningen att projekt inom länsmusiken med centrumbildningar och samverkan med det fria musiklivet skulle undantas nedskärningar.

I dec 2005 bildades nätverket InterAktion på initiativ från RANK (Riksförbundet Arrangörer av Nutida Konstmusik), med syfte att skapa en hållbar infrastruktur för den nutida konstmusiken. Utgångspunkten är ett ”underifrån-perspektiv” där det nationella musiklivet struktureras från den lokala arrangören och publiken, vidare till regionerna och uppåt till det nationella planet. Grundbulten i InterAktion är bildandet av regionala resurscentra för arrangörer och därtill skapandet av in-residence centra där musiker och ensembler ur hela fältet av nutida konstmusik enligt den definition som tillämpas av RANK kan arbeta under professionella villkor under perioder på några månader upp till flera år. Dessa båda huvudlinjer stämmer helt överens med centrala förslag från de två tidigare utredningar som Kulturrådet resp. förra Utbildnings- och Kulturdepartementet beställt.

I Alliansregeringens budgetproposition för 2007 nämns InterAktion som exempel på länsmusik-organisationernas samarbete med fria musiklivet. I ”Slutsatser och analys” i kapitlet ”Utgiftsområde 17; Kultur, medier, trossamfund och fritid”, s. 39 skriver man: ”De statliga insatserna har stor betydelse för tillgången till och intresset för teater, dans och musik runt om i landet. För att främja vidareutveckling inom scenkonstområdet är det bl.a. angeläget med en ökad samverkan mellan institutionerna och den fria scenkonsten. Statens kulturråd bör därför i sin bidragsgivning prioritera sådana ansökningar som avser bl.a. samverkan mellan dessa aktörer.”

I Kulturrådets budgetförslag för den närmaste treårsperioden tigs däremot musiken ihjäl. Man har totalt förbisett den betydelsefulla länk mellan tonsättarna och publiken som fria musikgrupper och arrangörer är.

"Det svenska musiklivet står och faller med ett väl utvecklat arrangörsnät" skrev Kulturrådet i sin utredning Musik för miljoner. Men det måste också finnas en väl utvecklad ensemble- och musikerverksamhet på konstnärligt hög nivå som spelar tonsättarnas musik för att arrangörerna skall kunna bedriva en verksamhet som når publiken.

Kulturrådet föreslår att 284 mkr av arbetsmarknadsmedel överförs till Dans- och Teateralliansen, motiverade av försämrade A-kassevillkor. Det är djupt beklagligt att frilansmusiker inte redan nu omfattas av en sådan åtgärd, eftersom deras situation är likvärdig. Ett av de ytterligare tillfällena då ordet musik nämns är när det förordas att ytterligare en utredning (sic) ska tillsättas om möjligheten att skapa en motsvarande Musikallians. Vi är övertygade om att en kombination av en Musikallians och de in residence-konstruktioner som InterAktionsparterna vill skapa skulle helt omvandla det fria musiklivet till en kraftfullt närvarande röst i det nationella musiklivet och en stark aktör i det internationella musiklivet.

I Orkesterutredningens betänkande som kom förra året är det förmodligen första gången man i en statlig utredning läser formuleringar där nutida kammarmusik tillmäts samma status och betydelse som orkestermusik. Att kammarmusik jämställs med orkestermusik i fråga om nationellt intresse är en oerhört glädjande utveckling och ett stort steg framåt för att konsolidera de professionella fria gruppernas ställning som en oumbärlig resurs i musiklivet. En smärre sensation är den statistik som lyfts fram i Tabell 1 på s 23 i sagda utredning. Den visar att 129 fria musikgrupper med 9 miljoner i bidrag ger 2 500 konserter och har en publik på mer än 600 000 personer. De fria musikgrupperna har alltså minst bidrag, näst störst antal konserter och tredje största publikantal i musiklivet!

Det är hög tid för Kulturrådet att inse att musiklivet är satt i förändring, förändringar som också motiverar de förslag till omprioritering av medel som redan föreslagits i flera utredningar.

2007-03-29

Stefan Östersjö
konstnärlig ledare för Ensemble Ars Nova, Malmö

Magnus Lemark
verksamhetsledare i RANK

Peter Lyne
ordförande i RANK

Ingrid Lindgren
ordförande i LINK